

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 297/2508

ห้างหุ้นส่วนจำกัดยีนยงสถาปัตย์ โจทก์ นายสุเทพ รังษีวงศ์ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 177, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 28

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องคดีแพ่งเรียกเงินจากจำเลย ถึงวันนัดสืบพยานจำเลย จำเลยขอเลื่อนอ้างว่าป่วย โจทก์คัดค้าน ศาลจึงให้แพทย์และเจ้าหน้าที่ศาลไปตรวจอาการจำเลย ปรากฏผลว่าไม่ได้ป่วย ศาลจึงตัดไม่ให้สืบจำเลยเป็นพยาน จำเลยจึงร้องคัดค้านคำสั่งศาลว่า จำเลยป่วยมาศาลไม่ได้จริง ๆ ขอให้ศาลไต่สวนและเพิกถอนคำสั่งที่ให้ตัดการสืบตัวจำเลยเสีย ศาลไต่สวนแล้วเห็นว่าพยานหลักฐานจำเลยไม่พอฟังลบล้างคำของเจ้าหน้าที่ศาลและนายแพทย์ผู้ตรวจอาการจำเลยได้ให้ยกคำร้องเสีย โจทก์จึงมาฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาฐานเบิกความเท็จ แสดงหลักฐานเท็จ ดังนี้ เห็นได้ว่า การที่จำเลยเข้าเบิกความและแสดงหลักฐานต่อศาลนั้น ก็เพียงให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ตัดการสืบตัวจำเลยเพื่อจำเลยจะได้มีโอกาสในการต่อสู้คดีให้เต็มที่เท่านั้น ไม่ใช่เป็นการกล่าวหาว่าโจทก์กระทำผิดอันจะเป็นความเสียหายแก่โจทก์ในตัว ถึงแม้จะเป็นการกระทำในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกเงินจำเลยก็ตาม ศาลก็ได้เชื่อถ้อยคำจำเลย ไม่ได้เพิ่มภาระในการพิสูจน์ในการดำเนินคดีนั้นให้แก่โจทก์แต่อย่างใด ยังถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นผู้เสียหาย จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษา

คดีนี้ มูลเดิมเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องเรียกเงินจากจำเลยกับพวกตามสำนวนคดีดำของศาลแพ่งที่ ๑๐๐๕/๒๕๐๖ ในคดีนั้น ศาลให้จำเลยมีหน้าที่นำสืบก่อนในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๐๖ ถึงวันนัดจำเลยอ้างป่วย ศาลให้เลื่อนไปวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๖ ครั้นถึงวันนัด ทนายจำเลยขอเลื่อนอ้างว่าจำเลยป่วยอีกโจทก์คัดค้าน ศาลให้เจ้าหน้าที่ศาลนำแพทย์ไปตรวจอาการจำเลย ตรวจแล้วจำเลยไม่ได้ป่วย สามารถไปให้การที่ศาลได้ ศาลเห็นว่าการที่จำเลยจะเบิกความเป็นพยานไม่มาศาลไม่มีข้อแก้ตัว จึงสั่งตัดไม่ให้สืบจำเลยเป็นพยาน โดยให้เลื่อนไปสืบพยานอื่นในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๐๖ ต่อมาวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๐๖ จำเลยยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งศาลโดยอ้างว่าจำเลยป่วยมาศาลไม่ได้จริง ๆ ขอให้ศาลไต่สวนและเพิกถอนคำสั่งที่ให้ตัดการสืบตัวจำเลยนั้นเสีย ศาลสั่งไต่สวนจำเลยเบิกความประกอบหลักฐานที่ส่งต่อศาลในชั้นไต่สวนเมื่อ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๖ ว่า เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม นั้น จำเลยป่วยจริง ๆ ศาลเห็นว่าพยานหลักฐานจำเลยไม่พอฟังลบล้างคำของเจ้าหน้าที่ศาลและนายแพทย์ที่ไปตรวจอาการ สั่งยกคำร้องจำเลย โจทก์จึงฟ้องจำเลยว่าเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๖ เวลากลางวัน จำเลยได้บังอาจใช้ให้ทนายเรียบเรียงถ้อยคำซึ่งจำเลยรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จ โดยจำเลยมิได้ป่วยจริง ทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลแพ่งว่าจำเลยป่วย ขอเลื่อนคดี ถ้าศาลแพ่งหลงเชื่อสั่งเลื่อนคดีไปจะทำให้โจทก์เสียหาย และเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๖ เวลากลางวัน จำเลยบังอาจนำเอาความซึ่งรู้ว่าเป็นเท็จอันเป็นข้อสำคัญในคดีมาเบิกความต่อศาลแพ่งประกอบหลักฐานของจำเลยซึ่งมีข้อความสำคัญว่า จำเลยป่วยเป็นบิดและไข้หวัดมาแต่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๖ ความจริงจำเลยมิได้ป่วยดังจำเลยเบิกความและหลักฐานที่จำเลยแสดง ทำให้โจทก์เสียหาย เหตุเกิดที่ศาลแพ่ง ตำบลพระราชวัง อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗, ๑๗๗, ๑๘๐, ๘๓, ๙๐, ๙๑ ศาลชั้นต้น

ไต่สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่า ข้อหาฐานแจ้งความเท็จตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ นั้น อยู่ในอำนาจของศาลแขวงพิจารณาคดีพิพากษา สั่งประทับฟ้องโจทก์เฉพาะในข้อหาตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๗, ๑๘๐ จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นสืบพยานโจทก์ได้ ๑ คน เห็นว่ารูปคดีพอวินิจฉัยได้ ให้งดสืบพยานโจทก์จำเลยเสีย โดยเห็นว่าพยานหลักฐานโจทก์ที่ อ้างว่าจำเลยทำและแสดงเป็นเท็จนั้น ล้วนแต่เป็นเรื่องข้อเท็จจริงที่ได้เถียงกันว่าจำเลยป่วยจริง หรือไม่เท่านั้น ไม่ใช่ข้อเท็จจริงในเรื่องผิดสัญญาต่างตอบแทนและเรียกค่าสินไหมทดแทนซึ่งเป็น ข้อพิพาทในคดีดำที่ ๑๐๐๕/๒๕๐๖ อันเป็นข้อสำคัญในคดี เมื่อข้อความที่โจทก์อ้างตามฟ้องไม่ เป็นข้อสำคัญในคดี ก็รับฟังลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๗, ๑๘๐ ไม่ได้ พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ข้อสำคัญในคดีไม่จำเป็นต้องเป็นข้อพิพาทใน ประเด็นของคดีแต่ประการเดียว ทุกระยะและทุกตอนในการพิจารณาของคดีอาจแยกออกจากกัน ได้ และต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไปตามความสำคัญที่มีอยู่ ในกรณีนี้อยู่ในระยะกำลังมีการวินิจฉัย ในประเด็นที่ว่า จำเลยป่วยจริงอันจะเป็นเหตุสมควรให้เลื่อนคดีหรือไม่ ซึ่งจำเลยปฏิเสธว่าไม่ได้ ทำผิด ฉะนั้น การที่จำเลยป่วยจริงหรือไม่ จึงเป็นข้อเท็จจริงที่จะต้องสืบให้ได้ความแน่นอน จึงจะ วินิจฉัยการกระทำของจำเลยได้ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นสืบพยานให้สืบ กระแสความ และพิพากษาใหม่ จำเลยฎีกาว่า การดำเนินการสืบพยานต่อไป แม้จะได้ความว่า จำเลยป่วยจริงหรือไม่ ก็ไม่ใช่ข้อสำคัญในคดีแพ่งคำที่ ๑๐๐๕/๒๕๐๖ ขอให้ยกฟ้อง ศาลฎีกา เห็นสมควรที่จะวินิจฉัยเสียก่อนว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า "บุคคลเหล่านี้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล ๑. พนักงานอัยการ ๒. ผู้เสียหาย และในมาตรา ๒(๔) บัญญัติว่า "ผู้เสียหาย" หมายความว่าบุคคลผู้ได้รับความเสียหาย เนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง ฯลฯ" ได้พิเคราะห์ถึงมูลเหตุในการที่จำเลยเข้าเบิกความ และแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จตามที่โจทก์ฟ้องแล้ว ปรากฏว่า เนื่องมาจากศาลแพ่งสั่งตัดไม่ให้สืบ ตัวจำเลยเป็นพยาน ซึ่งเป็นการกระทำต่อศาลแพ่งเพียงให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ตัดการสืบตัวจำเลย เพื่อจำเลยจะได้มีโอกาสในการต่อสู้คดีให้เต็มที่เท่านั้น ไม่ใช่เป็นการกล่าวหาว่าโจทก์กระทำผิด อัน จะเป็นความเสียหายแก่โจทก์ในตัว ถึงแม้จะเป็นการกระทำในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกเงินจากจำเลย ก็ตาม ศาลก็ได้เชื่อถ้อยจำเลย ไม่ได้เพิ่มภาระในการพิสูจน์ในการดำเนินคดีนั้นให้แก่โจทก์ แต่อย่างใด จึงยังถือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นผู้เสียหายตามความหมายในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๒(๔) โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เมื่อโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องแล้วจะให้สืบพยานให้สืบ กระแสความก็ไม่เกิดประโยชน์ที่จะทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด พิพากษากลับ ให้ ยกฟ้องโจทก์

องค์คณะ

สวสดี พานิชอัตรา · วิชัยนิตินาท · คร้าม สีวาระวิโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/297/2508>